

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r., poz. 142 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych (art. 20 ust. 3 ustawy).

Ponadto w planie ochrony rezerwatu można wyznaczyć obszary i miejsca, w granicach których nie obowiązują zakazy w zakresie polowania (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy), połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy) oraz wprowadzania psów (art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy), a także prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej (art. 15 ust. 1 pkt 11).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu ochrony określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), zwanego dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Projekty planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody zamieszcza się także w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Jaśkowice”, zwany dalej rezerwatem, został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 czerwca 1969 r. (M.P. z 1969 r. Nr 34, poz. 255) w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem modrzewia sudeckiego oraz dębów bezszypułkowego i szypułkowego. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym ww. obszaru jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 31 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jaśkowice” (Dz. Urz. Woj. Op. z 2017 r., poz. 2703). Powierzchnia rezerwatu wynosi 6,00 ha. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

Zgodnie z dokumentacją sporządzoną na potrzeby planu ochrony, całą powierzchnię rezerwatu zajmują ekosystemy leśne. Zbiorowiska leśne reprezentowane są przez stosunkowo dobrze zachowaną kwaśną dąbrowę trzcinnikową *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum*, zajmującą północno-wschodnią część rezerwatu, oraz, na większości obszaru, trudne do dokładniejszej identyfikacji, lecz nawiązujące do kwaśnej dąbrowy zbiorowisko z klasy *Vaccinio-Piceetea*. W drzewostanie całego rezerwatu silnie zaznacza się udział dobrze zachowanych, około 200 - letnich modrzewi, spośród których dwa najbardziej okazałe stanowią pomnik przyrody. W granicach obszaru chronionego nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin naczyniowych, natomiast spośród gatunków rzadkich na uwagę zasługują gwiazdnica długolistna *Stellaria longifolia* i nerecznica szerokolistna *Dryopteris dilatata*. Występują tu również cztery gatunki chronionych mszaków. Niekorzystnym zjawiskiem jest natomiast obecność pięciu gatunków inwazyjnych roślin, spośród których trzy: czeremcha amerykańska *Padus serotina*, rdestowiec ostrokończysty *Reynoutria japonica* i tawuła kutnerowata *Spirea tomentosa*, ze względu na swoją ekspansywność zarówno w rezerwacie, jak i w jego otoczeniu, stanowią istotne zagrożenie dla bioróżnorodności ekosystemu leśnego.

Wskazując przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony zwrócono uwagę na zachowany w dobrym stanie las mieszany o znacznym stopniu naturalności, dobrą kondycję zdrowotną starodrzewu modrzewiowego oraz zasadniczo jedyne istniejące (wewnętrzne oraz zewnętrzne) zagrożenie w postaci ekspansji obcych gatunków roślin. W trakcie prac nad dokumentacją do projektu planu nie zidentyfikowano potencjalnych zagrożeń dla rezerwatu.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ramach niniejszego planu ochrony uznano za konieczne prowadzenie zwalczania wskazanych wyżej gatunków, przy zastosowaniu najbardziej efektywnych znanych metod, w terminie i z częstotliwością dostosowaną do wybranej metody. Koniecznym będzie również monitorowanie skuteczności prowadzonych działań oraz ewentualnej dalszej ekspansji gatunków inwazyjnych.

Ustanowiony niniejszym zarządzeniem plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jaśkowice” nie wskazuje obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową. Mając na uwadze zakres zaplanowanych działań ochronnych, cały obszar rezerwatu wskazano jako obszar ochrony czynnej. W związku z powyższym, określając działania ochronne, w zarządzeniu odniesiono się jedynie do podania ich w odniesieniu do obszarów ochrony czynnej.

Niniejszy akt prawa miejscowego nie wskazuje miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza (art. 20 ust. 3 pkt 6 oraz art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy). W planie nie wyznaczono również obszarów i miejsc dopuszczających prowadzenie polowań oraz obszarów i miejsc, w których dopuszcza się wprowadzanie psów (art. 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 16 ustawy). Ze względu na brak cieków i zbiorników wodnych, nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 20 ust. 3 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy).

Nie określa się również miejsc i obszarów udostępnionych do celów naukowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy), pozostawiając możliwość zwolnienia z obowiązujących w rezerwacie zakazów, uzasadnionego

prowadzeniem badań naukowych, do rozpatrzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje z jednej strony nadzór nad ich rodzajem i metodyką, zabezpieczając z drugiej strony rezerwat przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem realizowanych prac badawczych.

W planie ochrony nie wskazuje się również obszarów i miejsc, w tym szlaków, udostępnionych do celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy). Jest to zgodne ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo nr DOP-OC.600.256.2013.HS.3 z 24.10.2013r.), w którym wskazano, iż udostępnianie szlaków turystycznych oraz ścieżek edukacyjnych nie powinno mieć miejsca w planie ochrony, lecz odbywać się na podstawie zapisów art. 15 ust. 1 pkt 15 oraz ust. 5 ustawy. W treści niniejszego aktu odstąpiono od wskazania ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prószków, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tej gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. W wyniku prac nad dokumentem zidentyfikowano bowiem jedynie takie zagrożenia, dla ograniczenia których zastosowanie będą miały wprost ustalenia niniejszego aktu prawa miejscowego. Nadto, ze względu na położenie rezerwatu poza wodami morskimi oraz poza wyłącznymi strefami ekonomicznymi, niniejszy dokument nie zawiera ustaleń do planów zagospodarowania przestrzennego ww. obszarów.

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.), mając na uwadze § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), w procesie przygotowania niniejszego zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował: o przystąpieniu do sporządzenia (opracowania) projektu planu ochrony i o jej przedmiocie; możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem niniejszego zarządzenia; o miejscu i terminie, w którym jest ona wyłożona do wglądu; o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu; o organie właściwym do ich rozpatrzenia; o sposobie, w jakim nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag.

Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach od 12.01.2018 r. do 05.02.2018 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 12.01.2018 r., opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Gazecie Wyborczej w dniu 12.01.2018 r. oraz przesłano do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego (Burmistrz Prószkowa, Przewodniczący Rady Miejskiej w Prószkowie, Starosta Opolski i Marszałek Województwa Opolskiego) i jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa (PGL LP Nadleśnictwo Prószków oraz RDLP w Katowicach). Ze względu na brak w granicach rezerwatu cieków wodnych, zawiadomienia nie wystosowano do podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej. Nie poinformowano również, odrębnym pismem, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, gdyż teren rezerwatu nigdy nie pozostawał w kręgu zainteresowań żadnej z nich. Nie wyklucza to jednak możliwości wnoszenia przez organizacje pozarządowe uwag i wniosków do powyższego projektu w ramach postępowania prowadzonego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

W trakcie konsultacji społecznych została wniesiona, przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Prószków oraz Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach, jedna uwaga o charakterze edytorskim.

Projekt niniejszego zarządzenia został zaopiniowany przez Radę Miejską w Prószkowie na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2018 r. (uchwała nr XXXVI/332/2018). Projekt był również (zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy) przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2018 r. pozytywnie zaopiniowała ten dokument.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, z późn. zm.), projekt niniejszego aktu prawa miejscowego został uzgodniony z Wojewodą Opolskim.

Realizacja działań ochronnych określonych w niniejszym zarządzeniu finansowana będzie ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad rezerwatem. Nie wyklucza to możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania oraz możliwości realizowania działań ochronnych przez inne podmioty, za wiedzą i pod nadzorem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, ze środków finansowych tych podmiotów. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w okresie jego obowiązywania, wyniesie ok. 20 tysięcy złotych.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Opolu**

Alicja Mujewska